

N:o 54.

Ank. till Riksd. Kansli den 12 April 1873, kl. 3 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen om meddelande af bestämmelser, rörande lönevilkoren vid förenad Post- och Telegrafanstalt; Gifven Stockholms Slott den 4 April 1873.

Sedan Kongl. Maj:t, dels genom nådigt Bref den 22 December 1869 funnit en af Riksdagen den 13 Maj 1868 gjord framställning om Post- och Telegrafverkens förenande under gemensam förvaltning icke föranleda till annan åtgärd än att å de orter, der begge verkens styrelser pröfvade sådant lämpligt, postexpeditörs- och telegrafstationsföreståndarebefattningar finge vid inträffande ledigheter hos en och samma person förenas, dels ock, efter det Riksdagen, i underdånig skrifvelse den 10 Maj 1871, bland annat anhållit, det Kongl. Maj:t täcktes taga frågan om bemälda verks förening under förnyad ompröfning och för Riksdagen framlägga det förslag, som af frågans utredning kunde föranledas, genom nådigt Bref den 3 påföljande November förklarar, att, som frågan om de begge verkens förening för icke längesedan blifvit i nåder pröfvad samt några förändrade förhållanden sedan dess ej inträdt, Kongl. Maj:t för närvarande, och då icke ens vid något af nämnda verk chefsplatsen vore ledig, ansåge någon åtgärd icke vara af Riksdagens framställning påkallad, men att då, hvad anginge föreningen af post- och telegraftjenster, som, der en sådan förening funnes af verkens styrelser lämplig, blifvit genom nådiga Brefvet den 22 December 1869 medgifven, det visat sig, att närmare föreskrifter för verkställighet deraf erfordrades, General-poststyrelsen och Telegrafstyrelsen borde till Kongl. Maj:t inkomma med gemensamt förslag till sådana föreskrifter, så hafva till följd häraf de båda nämnda Styrelserna uti underdånig skrifvelse den 28 Oktober nästlidna år, med erinran, bland annat, att af postanstalter det endast vore post-expeditioner och poststationer, som kunde med telegrafstationer förenas, afgifvit förslag

till föreskrifter rörande villkoren för post- och telegraftjensters förening och eventuella åtskiljande, kompetens för sökande till sålunda förenad post- och telegraftjenst, sättet för tjänstetillsättningen, lönevillkoren, subordinationsförhållanden och afsättlighet, tjänstelokal, tjänstgöringstid samt betjeningen vid förenad post- och telegrafanstalt.

I berörda förslag, hvilket finnes vid denna Proposition bilagdt och blifvit inför Kongl. Maj:ts föredraget i sammanhang med de förslag till utgiftsstater för Post- och Telegrafverken, som de båda verkens Styrelser senast afgifvit, hafva Styrelserna, beträffande lönevillkoren vid förenad post- och telegrafanstalt, hemställt.

att då, hvad först anginge en *poststations* förenande med en telegrafstation, arvodet för föreståndarebefattningen vid en postanstalt af nämnda slag jemlikt Kongl. Brefvet den 21 Maj 1869 icke finge för år öfverstiga 400 R:dr och för närvarande i medeltal icke utgjorde mer än omkring 200 R:dr om året, föreningen emellan de båda anstalterna icke måtte för de derigenom på en hand sammanslagna föreståndarebefattningarne medföra någon minskning i den aflöning, som deras innehafvare egde dels a Postverkets och dels å Telegrafverkets stat åtnjuta;

att, beträffande åter en *postexpedition* förenande med en telegrafstation å sådana orter, der samtliga göromål vid den förenade anstalten ansåges i allmänhet kunna af en person bestridas, föreståndaren för en så beskaffad förenad anstalt måtte åläggas att afstå en viss del, t. ex. en fjerdedel af den lön eller det arvode, tjänstgöringspenningar derunder icke inberäknade, som enligt hvardera verkets stat skolat, der någon förening ej egt rum, utbetalas;

att deremot å de orter, der förening af post- och telegrafanstalter icke kunde föranleda till minskning i antalet af de tjänstemän, som förut varit för anstalterna använda, men ansåges i andra afseenden lämplig och utförbar, det måtte få ankomma på Styrelserna att bestämma de belopp, hvarmed dels föreståndaren och dels biträdande tjänsteman borde aflönas, under iakttagande dervid dels deraf, att sammanlagda beloppet af berörda aflöningar icke finge öfverstiga summan af de anslag, som för ifrågavarande postanstalt och telegrafanstalt finnes i verkens stater uppförda, och dels deraf att beloppet af samtliga utgifter vid en dylik förenad anstalt skulle fördelas emellan båda verken efter förhållandet mellan omförmälda å deras stater uppförda anslag;

att, der ökade göromål, natttjänstgöring eller annan tvingande omständighet vid förenad post- och telegrafanstalt påkallade användande af extra eller tillfälligt biträde, det jemväl måtte få bero på Styrelserna att, på grund af de omständigheter, som föranledt den nämnda åtgärdens vidtagande, bestämma huru stor del af derigenom uppkomna utgift bör af hvardera verket bestridas;

samt att de i allmänhet för telegraftjänstemän, hvilka i anseende till sjukdom erhållit tjänstledighet, genom Kongl. Brefvet den 6 Augusti 1870 meddelade föreskrifter, att sådan tjänsteman icke må för den tid, hvarmed tjänstledigheten öfverskjuter två månader, utan Kongl. Maj:ts särskilda nådiga tillåtelse medgifvas mindre löneafdrag än en fjerdedel af lönen, äfvensom att tjänstledighet, som under ett och samma år vid sär-

skilda tillfällen beviljas, skall, i fråga om löneafdrag, anses såsom om den på en gång utan afbrott åtnjutes, måtte förklaras skola lända till efter rättelse äfven i afseende å de tjenstemän vid förenade post- och telegrafanstalter, som kunna för sjukdom erhålla tjänstledighet.

Vid pröfning af hvad Styrelserna sålunda föreslagit har, hvad angår den sist anförda bestämmelsen, rörande löneafdrag vid tjänstledighet, Kongl. Maj:t, som uti jemväl denna dag till Riksdagen aflåtna nådiga Propositioner om fastställande af utgiftsstater för Post- och Telegrafverken föreslagit, bland annat, att aflöningsförmånerna för samtliga post- och telegrajtjenstemän skulle särskiljas i lön och tjänstgöringspenningar, hvilka sistnämnde icke utbetalas till tjänsteman, som åtnjuter tjänstledighet, vid sådant förhållande ansett någon särskild bestämmelse i förevarande hänseende icke vara för de fall, då post- och telegrajtjenster äro hos en person förenade, erforderlig.

Deremot hafva de öfriga af Styrelserna föreslagna bestämmelser rörande lönevil-koren vid förenad post- och telegrafanstalt af Kongl. Maj:t funnits vara för ändamålet lämpliga; Och som desamma innefatta ämnen, hvilkas afgörande synes erfordra medverkan af Riksdagen, vill Kongl. Maj:t, innan öfriga i Styrelsernas omförmälda skrifvelse afhandlade frågor till nådig pröfning företagas, härmed föreslå Riksdagen att samma bestämmelser äfven för sin del godkänna.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

C. Fr. Wærn.

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Sedan genom nådigt bref den 22 December 1869 Eders Kongl. Maj:t behagat förklara, det Eders Kongl. Maj:t icke funne en af Riksdagen den 13 Maj förutgångna år gjord framställning om Post- och Telegrafverkens förenande under gemensam förvaltning böra till annan åtgärd föränleda än att, å de orter der bägge verkens styrelser pröfvade sådant lämpligt, de särskilda postexpeditörs- och telegrafstationsföreståndarebefattningarne måtte, vid inträffande ledighet, hos samma person förenas,

samt derefter Riksdagen, i underdånig skrifvelse den 10 Maj sistlidet år, angående då verkställd reglering af utgifterna under sjunde hufvudtiteln, anhållit, det Eders Kongl. Maj:t täcktes taga ofvannämnda fråga under förnyad ompröfning samt för Riksdagen framlägga det förslag, som af frågans utredning kunde föränledas,

har — efter det undertecknad, chef för Telegrafverket, med anledning häraf till Eders Kongl. Maj:ts Finans-departement afgifvit ett yttrande i ämnet — Eders Kongl. Maj:t, vid föredragning af detta ärende den 3 November nästlidet år, i nåder förklarar att, då frågan om Post- och Telegrafverkens förening blifvit för icke lång tid sedan af Eders Kongl. Maj:t pröfvad, samt sedan dess icke några förändrade förhållanden inträdt, Eders Kongl. Maj:t ansåge att för närvarande och då icke ens vid något af de ifrågavarande verken chefsbefattningen är ledig, någon åtgärd i anledning af Riksdagens åberopade skrifvelse ej vore påkallad;

hvaremellertid och då det visat sig att, för verkställigheten af den förening af post- och telegraftjenster som, der densamma af verkens Styrelser finnes lämplig, blifvit genom nådiga brefvet den 22 December 1869 medgifven, erfordras närmare föreskrifter, General-poststyrelsen och Telegrafstyrelsen erhållit nådigt förståndigande att till Eders Kongl. Maj:t inkomma med gemensamt underdånigt yttrande och förslag till allmänna grunder för en dylik förening och de särskilda föreskrifter, som erfordras med hänsyn till vilkoren för ifrågavarande tjensters förening och eventuella åtskiljande, sökandes kompetens, sättet för tjenstetillsättningar, lönevilkor, subordinationsförhållanden och af-sättlighet, äfvensom beträffande tjenstelokal och tjenstgöringstid m. m.

Styrelserna anhålla i underdånighet få här nedan till särskild behandling upptaga hvar och en af förenämnda frågor.

1:o. Villkoren för post- och telegraf-tjensters förening och eventuella åtskiljande.

Om också i främsta rummet en förening af post- och telegraf-tjenst kan anses påkallad der, hvarest de med bägge befattningarnes utöfvande förenade göromål icke upptaga mera tid än att desamma i allmänhet, utan svårighet, skulle kunna af *en* person besörjas, så förekomma dock omständigheter som, på sätt anmärkt blifvit i General-poststyrelsens underdåniga skrifvelse den 7 Januari 1868, från Postverkets synpunkt göra det synnerligen önskligt att — äfven å ort der, för post- och telegrafgöromålen behöriga bestridande. flere än en tjänsteman måste användas — hos *en* person förenas befattningarne såsom föreståndare för post- och telegrafanstalt, då derigenom lättast beredes tillfälle att, åtminstone vid större och viktigare posters afsändande och emottagande, påkalla närvaro af tvänne tjänstemän, samt sålunda kan, i väsendtlig mån, undanrödjas en bland de nu varande största olägenheterna af det i allmänhet ringa antalet tjänstemän som finnas vid landsortspostkontoren anställde, att nemligen, då innehållet af en ankommen post uppgifves icke hafva öfverensstämt med den posten åtföljande karta, någon bevisning sällan kan åstadkommas, huruvida de felande försändelserna antingen aldrig afgått från inlemningsorten, eller blifvit under vägen förskingrade eller möjligen gått förlorade först efter ankomsten till adress-postanstalten; hvadan och då stora penningesummor ofta åtfölja posterna, det måste anses vara af mycken vikt att kontrollerna härvid må kunna blifva så fullständiga som omständigheterna det möjligen medgifva.

Redan förut har, i Telegrafstyrelsens underdåniga memorial den 30 December 1867, anmärkt blifvit, hurusom å åtskilliga orter särskilda omständigheter — en betydligare telegramvexling eller så kallad kontrollering af transiterande telegrammer — kunna utgöra hinder för förenande af post- och telegrafanstalt. Tydligt är ock att ett icke mindre verksamt hinder *kan* förefinnas i bristande lämplighet hos den eller de tjänstemän, som eljest till öfvertagande af dylik, förenad befattning kunde ifrågakomma. Och då slutligen postexpedients- och telegrafist-befattningarnes förenande hos samma person eller, der flere än en tjänsteman behöfva användas, post- och telegrafanstalts ställande under samma föreståndares inseende, icke bör inskränkas till de ytterst sällsynta fall att å en ort samtidigt befattningarne såsom postförvaltare och telegrafstations-föreståndare blifva lediga, utan — der i någon nämnvärd mån det afsedda ändamålet skall kunna ernås — bör begagnas hvar tillfälle som erbjuder sig att till ort, der i allmänhet en förening af post- och telegrafanstalt kan ega rum, förflytta tjänsteman som med fördel kan till bestridande af hvardera befattningen användas;

blir det nödigt, icke allenast att Styrelserna, i ständig samverkan, meddela hvarandra hvarje sådan omständighet som kan leda till förenande å en ort af post- och telegrafanstalt, utan äfven dels att, på sätt i det af undertecknade chefer för Post- och Telegrafverken den 30 November 1868 afgifna underdåniga utlåtande hemställt blifvit,

i utfärdande fullmakter och konstitutorialer å ledigblifvande embeten och tjänster inom Post- och Telegrafverken, intages föreskrift om skyldighet för den utnämnde att underkasta sig den utvidgade och förändrade tjänstgöring som af möjligen ifrågakommande post- och telegraftjänstens förening kan komma att härflyta; dels ock att blifvande föreståndare för alla sådana postanstalter, i afseende å hvilka förening med telegrafstation anses kunna ifrågakomma, tillförbindas att underkasta sig förflyttning till annan tjänstgöringsort — icke allenast, jemlikt hvad i nådiga brefven den 24 Mars och 7 Augusti 1868 blifvit föreskrifvet, på grund af de förhållanden som kunna blifva följden af en allmän poststadgas utfärdande och en, i sammanhang dermed, vidtagen förändrad klassindelning af postanstalterna, — utan äfven, i öfverensstämmelse med hvad, genom nådiga brefvet den 12 Januari 1869 och 62 § af nådiga Reglementet för Elektriska Telegrafverket den 2 Augusti 1856, finnes stadgadt rörande kontrollörer och kontorsskrifvare vid Postverket samt tjänstemän vid telegrafstationerna, när i öfrigt en sådan förflyttning kan anses af behof påkallad.

Med afseende å hvad anfördt blifvit hemställa Styrelserna i underdånighet.

det täcktes Eders Kongl. Maj:t meddela det nådiga förklarande,

att på General-poststyrelsen och Telegrafstyrelsen skall ankomma att gemensamt pröfva och bestämma, å hvilka af de orter inom riket, der både postanstalt och statstelegrafstation finnas inrättade eller komma att inrättas, kan och bör åstadkommas en sådan förening af post- och telegrafanstalt, att icke allenast bägge anstalterna förestås af samma tjänsteman, utan äfven, der biträdande tjänstemän behöfva användas, desse kunna för såväl post- som telegrafgöromålens bestridande anlitas;

att likaledes på bemälda Styrelser skall ankomma att pröfva och afgöra fråga derom, huruvida, å en eller annan ort, redan verkställd förening af post- och telegrafanstalt icke längre kan anses med hvardera verkets fördel öfverensstämmande, och vid hvilken tidpunkt bör, till följd deraf, dylik förening upphöra, en åtgärd som alltid bör vidtagas der sådant af någondera Styrelsen påyrkas;

samt att, vid utfärdande af fullmakter och konstitutorialer å befattningar inom Post- och Telegrafverken, skola iakttagas de föreskrifter som, till underlättande af en framtida förening af post- och telegrafanstalter, blifvit här ofvan underdånigst ifrågaställda.

Då samtliga befattningar vid telegrafstationerna tillsättas af Telegrafstyrelsen, under det att postmästare, postkommissarier, postinspektorer och postdirektörer å sina befattningar erhålla nådiga förordnanden, och då, på sätt här ofvan blifvit i underdånig-

het anmärkt, för att föreningen af post- och telegrafanstalt skall kunna i någon afsevärd mån genomföras, oundgängligt är att de personer, som till tjenstemän vid förenad post- och telegraf-anstalt skola användas, kunna, utan eget begifvande, af verkens Styrelser från en till annan tjenstgöringsort förflyttas, är det tydligt att en förening af nu ifrågasvarande slag icke lämpligen låter sig genomföra annat än hvad angår en del af postanstalterna, nemligen postexpeditioner och poststationer, hvilka alla förestås af personer, som dertill af General-poststyrelsen förordnas.

Enär emellertid utan tvifvel grundsatsen om post- och telegrafgöromålens bestri-
dande af samma person skulle kunna, med fördel för vardera verket, tillämpas äfven på en del af de nuvarande postkontoren, torde — i öfverensstämmelse med den åsigt som blifvit af Riksdagen uttalad i underdånig skrifvelse den 13 Maj 1868 — det tillåtas General-poststyrelsen att, vid afgifvande af underdånigt förslag till normalstat för Postverket, i sammanhang med den förändring i postanstalternas klassindelning som dervid, på grund af förändrade förhållanden i allmänhet, bör ifrågakomma, göra underdånig framställning om en del af de nu varande postkontorens förändrande till postexpeditioner.

2:o. Sökandes kompetens.

I främsta rummet måste naturligtvis erfordras styrkt skicklighet och förmåga att utöfva de till förenad post- och telegraftjänst hörande göromål.

Särskildt för telegraftjensten påkallas, likasom det för ett behörigt skötande af postgöromålen är i hög grad önskligt, att de personer, som inom verket skola vinna anställning, dels icke uppnått någon högre ålder eller lida af svag syn eller hörsel, dels ock i allmänhet äro i besittning af god helsa.

I öfverensstämmelse med 19 mom. af nådiga kungörelsen den 12 Maj 1865, angående förändrade vilkor för anställning i statens civila tjenstebefattningar,

lärer emellertid på Styrelserna böra ankomma att närmare bestämma vilkoren för anställning i tjenstgöring vid förenad post- och telegrafstation.

Det enda undantag, som hittills i sådant afseende gjort sig gällande, rör qvinliga personers användande i befattningar som tillhöra statstjensten.

Under det att, genom nådiga brefven den 10 Juli 1863 och den 2 Februari 1866, blifvit medgifvet att äfven åt qvinna må uppdragas befattningen såsom föreståndare eller biträde vid telegrafstation, kunna nemligen, jemlikt nådiga brefven den 10 Juli 1863 och den 23 Februari 1871, qvinnor icke inom Postverket vinna annan anställning med aflö-

ning å stat än den af poststationsföreståndare eller af extra biträde vid fullständig postanstalt.

Då emellertid tillfället att förena post- och telegrafanstalter skulle i väsendtlig mån inskränkas derest, å ort, hvarest postutvexlingen besörjes af postexpedition, en dylik förändring icke kunde genomföras på andra vilkor, än att befattningen såsom föreståndare för den gemensamma post- och telegrafanstalten blefve åt person af mankön uppdragen, samt hittills hvarken inom Post- eller Telegrafverket någon olägenhet försports af att åt qvinnor uppdraga göromål, som för dem befunnits lämpliga, anse sig Styrelserna böra i underdånighet anhålla,

det behagade Eders Kongl. Maj:t i nåder medgifva, att hädanefter befattningen såsom postexpeditionsföreståndare äfven må åt qvinna anförtros.

3:o. Sättet för tjenstetillsättningar.

Med afseende derå att, på sätt här ofvan blifvit i underdånighet anmärkt, antalet af de postanstalter, för hvilka en förening med telegrafstation kan ifrågakomma, lärer böra till postexpeditioner och poststationer inskränkas, skulle — i enlighet med nu i allmänhet gällande författningar — det på de bägge verkens Styrelser ankomma att förordna tjenstemän vid förenad post- och telegrafanstalt.

För den händelse emellertid att, vid handläggningen af befodringsärende, likasom der till behandling förekommer fråga om suspension eller afsättning af tjensteman vid förenad post- och telegrafanstalt, om anställande vid sådan anstalt af extra biträde och om vilkoren därför, eller om annat ärende som på Styrelsernas gemensamma pröfning ankommer och hvilket icke rör förening af post- och telegrafanstalt eller upphörande af dylik förening, cheferne för Post- och Telegrafverken skulle stanna i olika beslut, anse — då hithörande frågors lösning i annan ordning, som äfven blifvit ifrågaställd, icke under nuvarande förhållanden lärer kunna på lämpligt sätt genomföras — Styrelserna sig böra i underdånighet hemställa,

huruvida icke Eders Kongl. Maj:t skulle finna skäligt meddela det nådiga förklarande, att i dylikt fall anmälan om förhållandet skall af Styrelserna göras hos Statsrådet och Chefen för Eders Kongl. Maj:ts Finans-departement, hvilken, i sådan händelse, afgöranderätten tillkomme.

För att underlätta öfvertagandet för posttjensteman af telegrafgöromål, likasom för telegraftjensteman af tjenstgöring vid Postverket, anse Styrelserna önskligt, att tjensteman inom det ena verket, hvilken anses lämpligen kunna vid förenad post- och telegrafanstalt

anstalt användas, men ännu saknar erforderlig insigt i eller vana vid den tjenstgöring som inom det andra verket förekommer, må, för att i omförmälda afseende vinna nödig förkofran, kunna någon tid, dock icke öfver tre månader, från tjenstgöring frikallas; och Styrelserna våga i underdånighet föreslå,

att i dylikt fall kostnaden för bestridande under tiden af den tjenst, från hvilken sålunda ledighet erhålles, må utgå af det verks medel, inom hvilket tjenstemannen i fråga förut innehar anställning.

Då inom Norge uppställdes grundsatsen om post- och telegrafanstalters förenande, blef, genom Marin- och Post-departementets skrifvelse den 7 November 1870, uttalad den åsigt att, vid tillsättande af de genom denna förening uppkommande befattningar, desamma borde något så när jemnt mellan post- och telegrafpersonalen fördelas, under iakttagande likväl deraf att, bland antalet af de befattningar, hvilka sålunda komme att skiftevis med post- och telegraftjenstemän besättas, icke skulle inberäknas föreståndarebeställningarne å sådana orter, der arvodet för postgöromålens bestridande utginge med synnerligen ringa belopp.

Angelägenheten deraf att äfven inom svenska Post- och Telegrafverken befordran beredes dem, som deraf gjort sig förtjente och som till öfvertagande af viktigare och mera ansträngande befattningar befinnas lämplige, gör det, enligt Styrelsernas åsigt, tjenligt att äfven här samma grundsats, så vidt utan olägenhet ske kan, vinner tillämpning; dervid emellertid för samtliga poststationer bör göras samma undantag som i Norge gäller för de svagast aflönade postbefattningarne; och Styrelserna hemställa i underdånighet,

det täcktes Eders Kongl. Maj:t meddela det nådiga förklarande att, vid anställande af föreståndare och biträdande tjenstemän å förenad post- och telegrafanstalt, skall, så vidt utan olägenhet ske kan, iakttagas en sådan befattningarnes fördelning mellan hvardera verkens personal, som här ofvan blifvit underdånigst ifrågakämd.

Anledning saknas emellertid icke för det antagande att, till följd af det närmare förhållande som, genom postanstalts och telegrafstations förenande, komme att ega rum mellan de bägge embetsverken, den yngre tjenstemannapersonalen inom Postverket skulle finna med sin egen fördel öfverensstämmande att söka förvärfva sig nödiga insigter och färdighet jemväl i de till telegraftjensten hörande ämnen, äfvensom att åtskilliga telegraftjenstemän skola söka inträde i Postverket för att med der förekommande ärenden göra sig bekanta; hvadan det efterhand borde för de bägge styrelserna blifva lättare att ur hvilketdera verket som helst erhålla lämpliga personer till bestridande af den blandade post- och telegraftjenstgöringen.

4:o. Lönevilkor.

Hvad först angår befattningen såsom föreståndare för poststation som med telegrafstation förenas, anse Styrelserna att, då arvudet för postgöromålens bestridande, jemlikt nådiga brefvet den 21 Maj 1869, icke må för år öfverstiga 400 riksdaler, och för närvarande i medeltal icke belöper sig till mer än omkring 200 riksdaler, en förening af dylik postanstalt och telegrafstation icke bör föranleda till någon minskning i den aflöning som, å det ena eller andra verkets stat, åtnjutes.

Hvad deremot beträffar aflöningen till föreståndare för postexpedition som med telegrafstation förenas, synes, i det fall att såväl post- som telegrafgöromål i allmänhet anses kunna af *en* person bestridas, lämpligt och billigt att med något visst belopp, förslagsvis en fjerdedel, minskas den lön eller arvode — så kallade tjänstgöringspenningar deri icke inberäknade — som eljest och der någon förening af post- och telegrafanstalt icke blifvit tillvägabragt, skolat å hvardera verkets stat till postexpeditör och telegrafstationsföreståndare utbetalas.

Der åter, genom en förening af post- och telegrafanstalt, icke anses kunna åstadkommas någon minskning i den för hvardera anstalten förut använda personal, men i andra afseenden en dylik förening befinnes lämplig och utförbar, torde böra på Styrelserna ankomma att bestämma de belopp, med hvilka aflöningen bör utgå till såväl föreståndare som biträdande tjänsteman, under iakttagande likväl deraf, dels att icke i något fall i aflöning utbetalas mer än sammanlagda beloppet af de å bägge verkens stater för samma postexpedition och telegrafstation uppförda anslag, dels ock att till grund för förordningen mellan Post- och Telegrafverken af samtliga hithörande utgifter lägges förhållandet mellan de å hvardera verkets stat för ändamålet anvisade anslag.

Der slutligen ökade göromål, natt-tjänstgöring eller annan tvingande omständighet påkallar användande vid förenad post- och telegrafanstalt af extra eller tillfälligt biträde, lär det böra tillhöra Styrelserna att, på grund af de omständigheter som till vidtagande af dylik åtgärd föranleda, bestämma, till hvad del utgiften för dylikt biträdes aflönande skall af hvardera verket bestridas.

Styrelserna hemställa i underdånighet.

att i det förslag till ordnande af nu ifrågavarande angelägenhet som, med anledning af Riksdagens underdånigst åberopade skrifvelse den 10 Maj 1871, Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt i nåder framlägga, bestämmelserna rörande aflönande af föreståndare för och biträdande tjänstemän vid förenad post- och telegrafanstalt, måtte varda affattade i öfverensstämmelse med de här ofvan underdånigst angifna grunder.

Under det att, sedan lång tid tillbaka, tjänstemännen vid postanstalterna i all-

mänhet ansetts böra af egna medel bestrida utgifterna för aflönande af vikarie, äfven vid de tillfällen då de af styrkt sjuklighet varit hindrade att sina tjenster sjelfve förrätta,

hafva, i liknande fall, i afseende å tjenstemän vid telegrafstationerna, under loppet af flera år, vanligen tillämpats bestämmelserna i nådiga cirkuläret den 9 november 1860; hvarefter, den 6 Augusti 1870, blifvit meddeladt det nådiga förklarande, att embets- eller tjenstemän vid Telegrafverket, som, i anseende till sjukdom, beviljas tjenstledighet, ej må för den tid, hvarmed tjenstledigheten öfverskjuter två månader, utan Eders Kongl. Maj:ts särskilda, nådiga tillåtelse, medgifvas mindre löneafdrag än en fjerdedel af lönen, äfvensom att tjenstledighet, som under ett och samma år, vid särskilda tillfällen, beviljas, skall, i fråga om löneafdrag, anses såsom om den på en gång utan afbrott åtnjutits.

Och då i afseende å bestämmande af villkoren för tjenstledighets åtnjutande, vid tillfälle af sjukdomsförfall, icke, hvad angår den del af göromålen som betalas af post-medel, lära böra tillämpas andra grunder än de som gälla för telegraftjenstgöringen, hemställa Styrelserna i underdånighet,

att, der tjenstemän vid förenad post- och telegrafanstalt, på grund af styrkt sjukdom, beviljas tjenstledighet, skall, i afseende å villkoren derför, gälla till efterrättelse hvad i högstberörda nådiga brefvet den 6 Augusti 1870 finnes rörande ledighet för telegraftjenstemän i allmänhet föreskrifvet.

5:o. Subordinationsförhållanden och afsättlighet.

Jemlikt 38 § i nådiga Instruktionen den 6 November 1863, eger Generalpoststyrelsen att för fel eller försummelse i tjensten, som är af lindrigare beskaffenhet, tilldela posttjenstemän eller postbetjent lämplig varning; hvaremot svårare tjenstefel eller oftare förekommande försumlighet straffas, efter omständigheterna, med böter, svarande mot högst en månads lön eller arvode, med suspension eller, i vissa fall, med tjenstens förlust.

I fråga åter om ansvar för fel- och försummelse i telegraftjensten har, genom nådiga kungörelsen den 18 December 1857, blifvit bland annat stadgadt, att telegraftjenstemän som dertill gör sig skyldig skall, sedan han af erhållen varning icke låtit sig rätta, varda från utöfningen af sin tienst suspenderad på 14 dagar till tre månader, med förlust under tiden af tienst en åtföljande aflönning, samt att för fortsatt opålitlighet, äfvensom för tjenstefel af svårare beskaffenhet, må, efter omständigheterna, tiensteman genast från sin befattning antingen på viss tid suspenderas eller för alltid entledigas.

Tydligt är att, vid en tjänstgöring sådan som den, hvilken inom Post- och Telegrafverken eger rum, kunna förekomma fel och försummelser hvilka, ehuru icke af svårare beskaffenhet, likväl medföra stora olägenheter för göromålsens behöriga gång och för den allmänhet, som skall af post- och telegrafpersonalen betjenas; fel och försummelser, hvilkas förnyande icke kan med en flera gånger upprepad varning förekommas, men hvilka dock icke äro af den art, att de böra med mistning af tjänst på viss tid eller för alltid bestraffas.

För dylika öfverträdelser af meddelade föreskrifter har, vid utfärdandet af nådiga Instruktionen för General-poststyrelsen, ansvaret ansetts böra utgöras af böter; på sätt äfven iakttaget blifvit i de Instruktioner, som sednare blifvit i nåder utfärdade, den 17 September 1869 för Styrelsen för statens Jernvägstrafik och den 19 November samma år för Skogsstyrelsen och Skogsstaten.

Då emedlertid hvarken till posttjenstemän eller postbetjente i egentlig mening kunna hänföras föreståndare för poststationerna, och då en rättighet till böters åläggande hittills icke blifvit Telegrafstyrelsen i nåder tillerkänd, anse sig Styrelserna böra, vid detta tillfälle, i underdånighet hemställa,

det täcktes Eders Kongl. Maj:t meddela det nådiga förklarande,

att för fel eller försummelse i tjensten må, der annan ansvars-påföljd icke pröfvas böra ifrågakomma, böter, svarande mot högst en månads lön eller arvode, åläggas af General-poststyrelsen poststationsföreståndare, likasom posttjenstemän och postbetjente, samt af Telegrafstyrelsen tjenstemän och betjente vid telegrafstationerna;

att, der fråga är om fel eller försummelse, begången af person, anställd vid förenad post- och telegrafanstalt, såväl varning som böter böra ådömas ensamt af Styrelsen för det verk, i hvars tjänst felet eller försummelsen blifvit begången;

att böter hvilka, på förenämnda sätt, blifvit tjensteman eller betjent vid post- eller telegrafanstalt eller vid förenad post- och telegrafanstalt, eller poststationsföreståndare ådömda, jemväl må kunna innehållas vid utbetalande af den vederbörande tillkommande aflöning;

samt att afsättning eller mistning af tjänst på viss tid icke må föreståndare, biträdande tjensteman eller betjent vid förenad post- och telegrafanstalt annat än gemensamt af General-poststyrelsen och Telegrafstyrelsen ådömas.

Slutligen anse sig Styrelserna böra i underdånighet hemställa, huruvida icke, i öfverensstämmelse med hvad stadgadt finnes i 39 § af högstberörda nådiga Reglemente för Styrelsen för statens jernvägstrafik,

Eders Kongl. Maj:t skulle finna skäligt i nåder medgifva, att de böter, hvilka kunde komma att af General-poststyrelsen och Telegrafstyrelsen, för fel och förseelser i tjensten, ådömas, finge tillfalla särskilda kassor, afsedda att inom hvardera verket bereda understöd åt dervid anställde tjenstemäns och betjentes, i fattigdom efterlemnade, enkor och barn.

Hvad i öfrigt angår tienstgöringen å förenad post- och telegrafanstalt, lärér något tvifvel icke förefinnas derom, att det tillhör hvardera Styrelsen att meddela erforderliga föreskrifter rörande handläggningen af de till samma verk hörande göromål samt att vaka deröfver att dessa föreskrifter varda behörigen iakttagna.

6:o. Tienstelokal.

Under det att Postverket å några orter, der dock endast undantagsvis förening af post- och telegrafanstalt lærér ifrågakomma, är i besittning af eget hus, åligger å nästan alla orter vederbörande kommun att, såsom ett vilkor för bibehållandet af särskild telegrafstation, upplåta dertill erforderlig lägenhet, eller åtminstone lemna ett visst årligt bidrag till hyra för stationslokalen.

Der en af vederbörande kommun till telegrafstation upplåten eller en Telegrafverket tillhörig lägenhet, utan hinder för göromålens behöriga gång, äfven kan användas till lokal för postexpedition eller poststation, som är med telegrafstation förenad, lærér någon tvekan om lägenhetens begagnande jemväl för sådant ändamål icke böra ifrågakomma.

Der kommun, bolag eller enskild person icke kan tillförbindas att kostnadsfritt tillhandahålla erforderlig lokal för telegrafstation, hvilken anses böra med postanstalt förenas, och å platsen Postverket icke eger lägenhet att tillgå, torde det böra tillhöra Styrelserna att gemensamt träffa aftal om förhyrande af nödig lokal för den förenade post- och telegrafanstalten; dervid, för så vidt icke annorlunda öfverenskommes, hyran lærér böra till hälften af hvardera verket bestridas.

Der i ort, hvarest icke kommun eller annan åligger tillhandahålla telegraflokal, Postverket eger lägenhet som, utan men för posttjensten, kan till telegrafstation upplåtas, torde sådant böra ske, äfven om ej å samma ort förening af post- och telegrafanstalt finnes lämpligen kunna genomföras, utan att härför, mer än för telegraflokals användande jemväl för postgöromålens bestridande, någon hyra lærér böra af det ena till det andra verket utgöras. I sådant fall lærér emedlertid Telegrafverket, för den lä-

genhet som åt detsamma upplåtes, böra vidkännas enahanda underhållsskyldighet som boställshafvare i allmänhet åligger.

Och der slutligen lokal för telegrafstation af kommun eller annan upplåtes, men densamma icke är af beskaffenhet att möjliggöra bestridande derstädes af äfven de till postförvaltningen hörande göromål, torde — der, sådant oaktadt, en förening af post- och telegrafanstalt anses böra åvägabringas — på Styrelserna böra ankomma att vidtaga de åtgärder som med anledning deraf kunna påkallas.

Styrelserna hemställa i underdånighet.

att för behandlingen af frågor rörande beredande af erforderlig lokal för förenad post- och telegrafanstalt och, i vissa fall, äfven för telegrafstation som icke är med postanstalt förenad, måtte få läggas till grund de bestämmelser, som blifvit här ofvan underdånigst ifrågakämlde;

samt att, der af sådan anledning postexpeditör befrias från åliggandet att anskaffa expeditiionslokal, må till hälften nedsättas det å Postverkets omkostnadsstat uppförda anslag »till kontorshyra och expenser.»

7:o. Tjenstgöringstid.

Jemlikt § 15 i nådiga Instruktionen den 6 November 1863, tillhör det Generalpoststyrelsen att bestämma de tider då, å olika orter, postkontor och postexpeditioner skola hållas öppna för brefs och andra postförsändelsers in- och utlemnande, under iakttagande likväl deraf att denna tid icke inskränkes för postkontoret i Stockholm till mindre än tolf timmar samt för öfriga postkontor under nio timmar hvarje söcknedag.

För telegrafstationerna åter är, genom § 4 af nådiga Telegraf-reglementet den 17 nästlidne Maj, tjenstgöringstiden, som för stationer af första klassen fortgår dag och natt, bestämd sålunda:

för stationer af andra klassen

under tiden från och med den 1 April till och med den 30 September:
från kl. 7 f. m. till kl. 9 e. m.,

under tiden från och med den 1 Oktober till och med den 31 Mars:
från kl. 8 f. m. till kl. 9 e. m.,

och för stationer af tredje klassen

söcknedagar från kl. 9 f. m. till kl. 1 e. m. och från kl. 4 till kl. 7 e. m.
sön- och helgdagar från kl. 8 till 10 f. m.

Ehuru den tid, som sålunda blifvit för telegraftjenstgörningen fastställd, i allmänhet kan anses tillräcklig äfven för postförsändelsers in- och utlemnande, kunna emellertid, å särskilda orter och vid olika tider, timmarne för posternas afgang och ankomst göra det i hög grad önskligt, om icke nödvändigt, att förenad post- och telegrafanstalt hålles för allmänheten tillgänglig äfven å andra tider än de som gälla för telegrafstationer af tredje klassen. I öfverensstämmelse med underdånigst åberopade stadgandet i den för General-poststyrelsen gällande nådiga Instruktion,

lärer det emedertid böra ankomma på General-poststyrelsen att meddela de föreskrifter, som i sådant afseende kunna finnas erforderliga, och på General-poststyrelsen och Telegrafstyrelsen att öfverenskomma, huruvida, af dylik anledning, någon förstärkning af personalen skall ega rum eller annan åtgärd vidtagas.

Slutligen lärer böra till behandling upptagas äfven frågan om

8:o. **Betjeningen vid förenad post- och telegrafanstalt.**

Jemlikt 16 § af nådiga Instruktionen den 6 November 1863, eger General-poststyrelsen att, i den mån särskildt å stat anvisadt anslag dertill lemna tillgång, förordna om brefbärarens anställande vid de postkontor, der någon betydligare lokalbrevväxling förekommer eller hvarest oftare påkallas biträde för postförsändelsers forslande emellan postkontoret och andra befodringsanstalter, jernvägar, enskildes diligenser eller ångfartyg, samt att bestämma aflöningen för dessa brefbärare, dock under iakttagande deraf att, jemlikt föreskrifterna i nådiga brevet den 9 November 1861, det arvode, som af postmedel till brefbärare utbetalas, icke för år öfverstiger 250 R:dr.

Deremot finnas budbärare anställda vid *samliga* telegrafstationer, med aflöning, hvars belopp bestämmes af Telegrafstyrelsen.

Om också icke med ett snabbt utdelande af ankomna telegrammer förenligt är att, under den tid då dylik tjenstgöring pågår, telegraftbudbärare upptages af brefs och andra postförsändelsers kringbärande, så är det dock tydligt att, å flera orter, der icke nu, med tillämpning af gällande instruktion, brefbärare kunna anställas och der, i många fall, korrespondensen är för obetydlig för att, sedan öfriga omkostnader blifvit bestridda, betäcka utgifterna för en dylik anordning, kunde allmänheten beredas en afsevärd förmån derest, under de mellantider då sådant icke medförde någon olägenhet, telegraftbudbärare blefve använd att till adressaterna hembära ankomna postförsändelser, med rätt för budbäraren att derfor åtnjuta stadgad brefbärarenskillning.

Styrelserna hemställa derföre i underdånighet,
 det täcktes Eders Kongl. Maj:t meddela det nådiga förklarande,
 att telegrafbudbärare, som är anställd vid förenad post- och
 telegrafanstalt, må, der sådant utan olägenhet ske kan, användas
 jemväl till kringbärande af ankomna postförsändelser.

Utdrag af protokollet för dagen, upptagande den från Styrelsernas beslut afvikande
 mening, som blifvit af en bland General-poststyrelsens ledamöter uttalad, bifogas i under-
 dånighet och Styrelserna framhärda, med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!
 Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
 tjänare och undersåter

General-poststyrelsen:

WILHELM ROOS.

L. Hübner.

Frans Broberg.

e. f.
J. R. Öfverström.

Telegrafstyrelsen:

P. BRÄNDSTRÖM.

Herman Uddenberg.

Stockholm den 28 Oktober 1872.

*Utdrag af protokollet öfver finans-ärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen uti Stats-Rådet å Stockholms Slott den 4 April
1873.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern *Adlercreutz*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena *Björnstjerna* samt
Statsråden: *Bredberg*,
Berg,
Wærn,
Wennerberg,
Bergström,
Friherre *Alströmer* och
Weidenhielm.

Slutligen uppläste Departements-chefen till justering följande, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts, på Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande, den 28 nästlidne Mars fattade beslut, uppsatta förslag till Kongl. Maj:ts nådiga propositioner till Riksdagen, nemligen:

om meddelande af bestämmelser rörande lönevilkoren vid förenad post- och telegrafanstalt.

Hans Maj:t Konungen täcktes, enligt Stats-Rådets underdåniga tillstyrkande, i nåder gilla berörde förslag, sådana de finnas detta protokoll bilagde, och befallte, att, i enlighet dermed nådiga Propositioner skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

Mildhog Lundgren.